

Kyläkävelyllä Haimasen maisemissa

Tämän vuoden kyläkävelylle lähdettiin perinteisesti Tarttilan koululta. Aurinko paistoi täydeltä terältä. Matkaa tehtiin Tuulensuuntien kautta kohti Sillantaan kartanoa.

Kartanon pihalla kuultiin niin kyläläisten kuin Sillantaan sukua olevan Ilkka Tiaisen muisteluita paikasta.

Kartanon pihan ja navetan sivuitse kulki aiemmin kylätie Haimaseen ja joku tiesi kertoa, että joskus navigaattori saattaa tänäkin päivänä ohjata ajamaan sitä kautta. Kyläläiset kulkivat pihan kautta myös Hiittiän kallioille uimaan. Lapset pelkäsivät pihalla ärhentelevää koiraa.

Tilan isäntä Paavo Sillantaka oli innokas hevostmies, jolla työhevosten lisäksi oli hyviä ravureita. Parhaimmillaan peltotöihin lähti työmiehiä ja päiväläisiä joskus 40 hevosen voimin. Kartanossa oli Saarioispuolen ensimmäinen höyrykone ja tuulimylly.

Suuressa navetassa oli paljon karjaa. Vielä muutama vuosi sitten laitumilla käyskenteli lehmiä. Allekirjoittanutkin muistaa käyneensä lapsena mökiltä metsän poikki Sillantaasta lämmintä maitoa hakemassa. Tänä päivänä kartano on viljanviljelytila, jota isännöi Paavon pojanpojan poika. Työväen asunnoksi rakennettu erikoisen näköinen, punainen, korkeaharjainen rakennus kartanoon johtavan kujan varrella on nähnyt seinänsä sisällä myös taiteilija Eero Kopiston perheen. Monet hänen töistään syntyivät Saarioispuolen maisemissa.

Hämeen Kansanopisto aloitti Sillantakana toimintansa 1.11.1894. Kevään aikana se teki kaupat Solbergin (Päivölän) mäestä, missä toiminta alkoi marraskuussa 1895.

Uhkarohkeutta ei puuttunut

Sillantaan kartanolta matka jatkui Haimasen niemeen, missä muisteltiin aikoja, jolloin niemen kärjessä oli tukkien pudotuspaikka. Nykyisin paikalla on Reijo Karin kesämökki. Kävelyllä oli mukana useita, jotka olivat aikoinaan tukkirannassa pulikoineet.

- Tässä oli koneet ja vaijerit, joilla tukkeja niputettiin ja pätkä junanrataa, mitä pitkin laskettiin tukit ja niput järveen. Sitten tuli hinaaja ja vei tukkilautat järven yli Valkeakoskelle, muisteli Ulla Pajula.

- Aikamoinen vilske kävi tuossa tiellä, kun kuorma-autoja tuli ja meni koko ajan, kun me penskat tultiin sitä tietä tänne uimaan. Meillä oli tapana käydä peuhaamassa ruumenissa Sakasen ladossa ja sen päälle kyllä kaipasi uimista. Mutta kun ne tukkirekat pölyytti hiekkatietä, oli monta kertaa sen näköinen kuin ei olisi uimassa ollutkaan, muisteli Aino Heino.

Rohkeutta tukkien päällä loikkimiseen, niiden välissä ja alla sukkeltelemiseen S tenavilla riitti. Siellä olivat niin pojat kuin työtökin. Joku muisteli Mauri Sariolankin olleen mukana. Allekirjoittanutkin tuli sisarineen veneellä Haimaseen uhkarohkeuksia harjoittamaan, kun omassa rannassa ei ollut ollenkaan niin jännittävää.